

19 Literatura

1. Al-Khatib S. M., Sanders G. D., Bigger J. T. et al. Preventing tomorrow's sudden cardiac death today: Part I: current data on risk stratification for sudden cardiac death. *Am Heart J*, 2007; 153: 941–50.
2. Albert C. M., Chae C. U., Grodstein F. et al. Prospective study of sudden cardiac death among women in the United States. *Circulation*, 2003; 107: 2096–2101.
3. Alter M. J. *Strečink*. Grada Publishing a. s. 1998. Praha.
4. Anderson S. D., Kippelen P. Airway injury as a mechanism for exercise-induced bronchoconstriction in elite athletes. *The Journal of Allergy and Clinical Immunology*, 2008; 122(2): 225–35.
5. Armstrong L. E., VanHeest J. L. The unknown mechanism of the overtraining syndrom. *Sports Med*, 2002; 32: 185–209.
6. ACSM (American College of Sports Medicine). Exercise and type 2 diabetes. Position Stand. *Med Sci Sports Exerc*, 2000; 7: 1345–1360.
7. Balducci S., Zanuso S., Nicolucci A. et al. Effect of an intensive exercise intervention strategy on modifiable cardiovascular risk factors in subjects with type 2 diabetes. *Arch Intern Med*, 2010; 170: 1794–1803.
8. Behr E., Wood D. A., Wright M. et al. Cardiological assessment of first-degree relatives in sudden arrhythmic death syndrome. *The Lancet*, 2003; 362: 1457–1459.
9. Bougault V., Loubaki L., Joubert P. et al. Airway remodeling and inflammation in competitive swimmers training in indoor chlorinated swimming pools. *The Journal of Allergy and Clinical Immunology*, 2012; 129: 351–8.
10. Bonini M., Di Mambro C., Calderon M. A. et al. Beta(2)-agonists for exercise-induced asthma. *The Cochrane database of systematic reviews*, 2013(10): Cd003564.
11. Borjesson M., Urhausen A., Kouidi E. et al. Cardiovascular evaluation of middle aged/senior individuals engaged in leisure time sport activities: position, stand from the sections of exercise physiology and sports cardiology of the European Association of Cardiovascular Prevention and Rehabilitation. *Eur J Cardiovasc Prev Rehabil*, 2011; 18: 446–458.
12. Borjesson M., Dellborg M., Niebauer J. et al. Recommendations for participation in leisure time or competitive sports in athletes-patients with coronary artery disease: a position statement from the Sports Cardiology Section of the European Association of Preventive Cardiology (EAPC). *Eur Heart J*, 2019; 40: 13–18.
13. Brukner P., Khan K. et al. *Clinical Sports Medicine*. McGraw Hill Companies, 2009. North Ryde.
14. Buchancová J., Buchanec J., Meško D. Horská výšková choroba a preventívno liečebné prístupy. *České pracovní lékařství*, 2006; 6: 207–211.
15. Burnett D. M., Burns S., Merritt S. et al. Prevalence of Exercise-Induced Bronchoconstriction Measured by Standardized Testing in Healthy College Athletes. *Respiratory Care*, 2016; 61(5): 571–6.

16. Caggiano S., Cutrera R., Di Marco A. et al. Exercise-Induced Bronchospasm and Allergy. *Frontiers in pediatrics*, 2017; 5: 131.
17. Carlsen K. H., Anderson S. D., Bjermer L. et al. Exercise-induced asthma, respiratory and allergic disorders in elite athletes: epidemiology, mechanisms and diagnosis: part I of the report from the Joint Task Force of the European Respiratory Society (ERS) and the European Academy of Allergy and Clinical Immunology (EAACI) in cooperation with GA2LEN. *Allergy*, 2008; 63: 387–403.
18. Corrado D., Pelliccia A., Heidbuchel H. et al. Recommendations for interpretation of 12-lead electrocardiogram in the athlete. *European Heart Journal*, 2010; 31: 243–259.
19. Corrado D., Schmier C., Basso C. et al. Risk of sports: do we need a pre-participation screening for competitive and leisure athletes? *Eur Heart J*, 2011; 32: 934–944.
20. Cupples L. A., Gangnon D. R., Kannel W. B. Long and short term risk of sudden coronary death. *Circulation*, 1992; 95: 111–118.
21. Číhalík Č., Pastucha D., Tichá R. Problematika symptomatických tachyarytmií u klinicky zdravých sportovců bez strukturálního postižení srdce. *Medicina sportiva Bohemica et Slovaca*, 2006; 15: 58.
22. Číhalík Č. *Atlas klinické elektrokardiografie*. Univerzita Palackého 1998. Olomouc.
23. Dartmouth College. Researchers Identify Gene That Enhances Muscle Performance. *ScienceDaily* 27 December 2006. 9 March 2011 <<http://www.sciencedaily.com/releases/2006/11/061116084058.htm>>.
24. Davies E. J., Moxham T., Rees K. et al. Exercise training for systolic heart failure: Cochrane systematic review and meta. Analysis. *Eur J Heart Fail*, 2010; 12: 706–715.
25. De Backer G. Socioeconomic aspects of risc prediction. In Graham, I., M., D'Agostino eds. *Managing Cardiovascular Risk*. Clinical Publishing 2007. Oxford.
26. Dungal P. *Ortopedie*. Grada 2014. Praha.
27. Dylevský I. *Speciální kineziologie*. Grada 2009. Praha.
28. Dylevský I. *Kineziologie. Základy strukturální kineziologie*. Triton 2009. Praha.
29. ESC guidelines desk reference. ESC Committee for practice guidelines. Compendium of abridged ESC guidelines 2010. *Springer Healthcare*, 2010. London.
30. Escobedo L. G., Zack M. M. Comparison of sudden and non-sudden coronary deaths in the United States. *Circulation*, 1996; 93: 2033–6.
31. EU Sport Ministers. EU physical activity guidelines. Recommended policy actions in support of health-enhancing physical activity. [cit. 17. 6. 2010] dostupný na: http://ec.europa.eu/sport/library/doc/c1/pa_guidelines_4th_consolidated_draft_en.pdf
32. Fejfar Z. et al. *Náhlá srdeční smrt*. Praha Publishing 1998. Praha.
33. Fitch KD. An overview of asthma and airway hyper-responsiveness in Olympic athletes. *British Journal of Sports Medicine*, 2012; 46: 413–6.
34. Fu F. *Master Techniques in Orthopaedic Surgery*. Wolters Kluwer – Lippincot 2013.
35. Gallo J. a kol. *Ortopedie pro studenty lékařských a zdravotnických fakult*. Univerzita Palackého v Olomouci 2015. Olomouc.
36. Ganong V. F. *Přehled lékařské fyziologie*. Galen 2005. Praha.
37. Global Initiative for Asthma. 2019 GINA Report, Global Strategy for Asthma Management and Prevention 2019.
38. Hájek J. *Antropomotorika*. Pedagogická fakulta UK 2001. Praha.
39. Hallstrand T. S. New insights into pathogenesis of exercise-induced bronchoconstriction. *Current opinion in allergy and clinical immunology*, 2012; 12: 42–8.
40. Hamar D., Lipková J. *Fyziologie telesných cvičení*. Univerzita Komenského 2001. Bratislava.
41. Hambrecht R., Walther C., Mobius-Winkler S. et al. Percutaneous coronary angioplasty compared with exercise training in patients with stable coronary artery disease: a randomised trial. *Circulation*, 2004; 109: 1371–1378.

42. Hampl V. *Fyziologie extrémních stavů* [online]. Praha: Karlova Univerzita, [cit. 2011-11-18]. Dostupné z WWW: <http://fyziologie.lf2.cuni.cz/hampl/teach_mat/extremy/index.htm>.
43. Handzo P. a kol. *Telovýchovné lékařství. Učebnice pro lékařské fakulty*. Osveta 1988.
44. Hartgens F., Kuipers H. Effects of Androgenic-anabolic Steroids in Athletes. *Sports Med*, 2004; 34: 513–554.
45. Havlíčková L. a kol. *Fyziologie tělesné zátěže I. Obecná část*. Nakladatelství Karolinum 2004. Praha.
46. Heller J. *Laboratory Manual for Human and Exercise Physiology*. Charles University, 2005. Prague.
47. Hemingway H., Malik M., Marmot M. Social and psychosocial influences on sudden cardiac death, ventricular arrhythmia and cardiac autonomic function. *European Heart Journal*, 2001; 22: 1082–1101.
48. Hindricks G., Camm J., Merlely B. The EHRA white book 2017, the current status of cardiac electrophysiology in ESC member countries, 2017 [Internet]. Available from: [https://www.escardio.org/Sub-specialty-communities/European-Heart-Rhythm-Association-\(EHRA\)/Research-and-Publications/The-EHRA-White-Books](https://www.escardio.org/Sub-specialty-communities/European-Heart-Rhythm-Association-(EHRA)/Research-and-Publications/The-EHRA-White-Books)
49. Hrazdíra L. *Možnosti 3D ultrazvukového vyšetřování a prostorových rekonstrukcí pohybového aparátu*. Paido 2004. Brno.
50. Hrazdíra L. *Pohybový aparát a zdraví. Vybrané kapitoly ze sportovní medicíny*. Paido 2013. Brno.
51. Hull J. H., Ansley L., Price O. J. et al. Eucapnic Voluntary Hyperpnea: Gold Standard for Diagnosing Exercise-Induced Bronchoconstriction in Athletes? *Sports Med*, 2016; 46: 1083–93.
52. Chimenti L., Morici G., Paterno A. et al. Bronchial epithelial damage after a half-marathon in nonasthmatic amateur runners. *American Journal of Physiology-Lung Cellular and Molecular Physiology*, 2010; 298: 857–62.
53. Chlumský J. *Plicní funkce pro klinickou praxi*. Maxdorf 2014. Praha.
54. Janda V. *Svalové funkční testy*. Grada Publishing, a.s. 2004. Praha.
55. Janda V. *Svalový test. Vyšetření zkrácených svalů. Vyšetření hypermobility*. 3. vyd. Avicenum 1981. Praha.
56. Jirka Z. a kol. *Praktikum z tělovýchovného lékařství*. UP Olomouc 1986. Olomouc.
57. Jirka Z. *Komplexní regenerace sil sportovců*. Bratislava 1987.
58. Jolliffe J., Rees K., Taylor R. R. S. Exercise-based rehabilitation for coronary heart disease. (Review). *Cochrane Database Syst Rev*, 2000; (4): CD001800. doi: 10.1002/14651858.CD001800
59. Jolly K., Taylor R. S., Lip G. Y. Home-based cardiac rehabilitation compared with centre-based rehabilitation and usual care: a systematic review and meta-analysis. *Int J Cardiol*, 2006; 111: 343–51.
60. Jouven X., Desnos M., Guerot C. et al. Predicting sudden death in the population. The Paris Prospective Study. *Circulation*, 1999; 99: 1978–1983.
61. Kaplan G. A., Keil J. E. Socioeconomic factors and cardiovascular disease: a review of the literature. *Circulation*, 1993; 88: 1973–1988.
62. Karjalainen E. M., Laitinen A., Sue-Chu M. et al. Evidence of airway inflammation and remodeling in ski athletes with and without bronchial hyperresponsiveness to methacholine. *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine*, 2000; 161: 2086–91.
63. Kautzner J. Náhlá srdeční smrt a kardiopulmonální resuscitace. In Aschermann M. *Kardiologie*. Galén 2004. Praha.
64. Kippelen P., Fitch K. D., Anderson S. D. et al. Respiratory health of elite athletes – preventing airway injury: a critical review. *British Journal of Sports Medicine*, 2012; 46: 471–6.
65. Kiško A., Babčák M., Horlenko O. et al. An ideal strategy for cardiovascular screening in young athletes: controversy and debate. *Med Sport Boh Slov*, 2010; 19: 3–6.
66. Kodama S., Saito K., Tanaka E. et al. Cardiorespiratory fitness as a quantitative predictor of all cause mortality and cardiovascular events in healthy men and women: a meta analysis. *JAMA*, 2009; 301: 2024–2035.

67. Kolář P. Význam hlubokého stabilizačního systému v rámci vertebrogenních obtíží. *Neurologie pro praxi*, 2005; 5: 270–274.
68. Kolář P. Vertebrogenní obtíže a stabilizační funkce svalů – diagnostika. *Rehabil. fyz. Lék*, 2006; 13: 155–170.
69. Kolář P. *Rehabilitace v klinické praxi*. Grada 2009. Praha.
70. Kolek V. et al. *Pneumologie pro magistry a bakaláře*. Univerzita Palackého v Olomouci 2005. Olomouc.
71. Kolek V., Kašák J., Vašáková M. et al. *Pneumologie*. Maxdorf 2011. Praha.
72. Králíková E., Češka R., Pánková A. et al. Doporučení pro léčbu závislosti na tabáku. *Vnitř Lék*, 2015; 61: 154–165.
73. Kršiak M. et al. Farmakoterapie bolesti. Doporučený diagnostický a léčebný postup pro všeobecné praktické lékaře. *Centrum doporučených postupů pro praktické lékaře*, 2004. Praha.
74. Kučera M., Dylevský I. a kolektiv. *Sportovní medicína*. Grada 1999. Praha.
75. Kučera M. *Pohyb v prevenci a terapii*. Karolinum 1996. Praha.
76. Kučera M. et al. *Pohybový systém a zátěž*. Grada Publishing 1997. Praha.
77. La Lanne J. *Live young forever*. Robert Kennedy Publishing 2011.
78. Láinscak M., Blue L., Clark A. L. et al. Self-care management of heart failure: practical recommendations from the Patient Care Committee of the Heart Failure Association of the European Society of Cardiology. *European J Heart Failure*, 2011; 13: 115–126.
79. Lamb D. R. *Physiology of exercise. Responses and adaptation*. Macmillan Publ. Comp. 1984. New York.
80. Lejsek J., Růžička P. *První pomoc*. Karolinum 2010. Praha.
81. Lek M., Quinlan K. G., North K. N. The evolution of skeletal muscle performance: gene duplication and divergence of human sarcomeric alpha-actinins. *Bioessays*, 2010; 32: 17–25.
82. Linhart A., Paleček T., Vilkus Z. et al. Sportovní srdce z pohledu kardiologa. *Kapitoly z kardiologie*, 2004; 6 (3): 88–95.
83. Máček M., Máčková J. *Fyziologie tělesných cvičení*. Masarykova univerzita 1997. Brno.
84. Máček M., Máčková J. Některé problémy sportu dětí a mladistvých. *Med Sport Boh Slov*, 2000; 9: 49–57.
85. Máček M. Pohybová aktivita při chronických chorobách dýchacího ústrojí u dětí a dospělých. *Med Sport Boh Slov*, 2001; 1(10): 1–10.
86. Máček M., Máčková J., Radvanský J. Syndrom přetrénování. *Med Sport Boh Slov*, 2003; 12(1): 1–13.
87. Máček M., Radvanský J. *Fyziologie a klinické aspekty pohybové aktivity*. Galen, 2011. Praha.
88. Mach I. *Sportovní výživa do kapsy nejen pro fitness a kulturistiku*. Grada 2017. Praha.
89. Mach I. *Doplňky stravy – jaké si vybrat při sportu i v každodenním životě*. Grada 2012. Praha.
90. Malinčíková J., Pastucha D., Beránková J. Posturální stabilita u skupin dětí s obezitou a atletů. *Medicina sportiva Bohemica et Slovaca*, 2011; 20(1): 24–31.
91. Maron B. J. Sudden death in young athletes. *NEJM*, 2003; 349: 1064–1075.
92. Marijon E., Tafflet M., Celemajer D. S. et al. Sports related sudden death in the general population. *Circulation*, 2011; 124: 672–81.
93. Maughan R. J., Burke L. M., Dvorak J. et al. IOC consensus statement: dietary supplements and the high performance athlete. *Br J Sports med*, 2018; 52: 439–455.
94. McArdle W. D., Katch F., Katch V. *Exercise physiology*. Wolters Kluwer. Philadelphia 2010.
95. McDermott M. M., Ades P., Guralnik J. M. et al. Treadmill exercise and resistance training in patients with peripheral arterial disease with and without intermittent claudication. *JAMA*, 2009; 301: 165–174.
96. McFadden E. R. Jr. Hypothesis: exercise-induced asthma as a vascular phenomenon. *Lancet*, 1990; 335: 880–3.
97. McNally B., Robb R., Mehta M. et al. Centers for Disease Control and Prevention. Out-of-hospital cardiac arrest surveillance — Cardiac Arrest Registry to Enhance Survival (CARES), United

- States, October 1, 2005—December 31, 2010. *MMWR Surveill Summ*, 2011; 60: 1–19. PubMed PMID: 21796098.
98. Merskey H., Bogduk N. *Classification of chronic pain: Descriptions of chronic pain syndromes and definitions of pain terms*. IASP Press 1994. Seattle.
 99. Meško D., Komadel L. a kol. *Telovýchovnělékařské vademecum*. Slovenská spoločnosť telovýchovného lekárstva 2005. Bratislava.
 100. Meško D., Jurko A., Vrlik M., et al. Development of the left ventricular hypertrophy and dilation in adolescent ice hockey players evaluated with echocardiography. *Sports Medicine, Training and Rehabilitation*, 1993; 4: 177–188.
 101. Millqvist E., Bengtsson U., Lowhagen O. Combining a beta2-agonist with a face mask to prevent exercise-induced bronchoconstriction. *Allergy*, 2000; 55: 672–5.
 102. Mont L., Pellicia A., Sharma S. et al. Pre-participation cardiovascular evaluation for athletic participants to prevent sudden death: Position paper from the EHRA and the EACPR, branches of the ESC. Endorsed by APHRS, HRS and SOLAECE. *Europace*, 2017; 19: 139–163.
 103. Moore A., Edwards J., Barden J. et al. *Bandolier's Little book of pain*. Oxford University Press 2003. Oxford.
 104. Myerburg R. J., Goldberger J. J. Cardiac Arrest and Sudden Cardiac Death. In Zipes D., Libby P., Bonow R., Mann D., Tomaselli G. *Braunwald's Heart Disease: A Textbook of Cardiovascular Medicine*. Elsevier 2018.
 105. Myers J. N. *Essentials of cardiopulmonary exercise testing*. Human kinetics 1996.
 106. Naffe A., Iype M., Easo M. et al. Appropriateness of sling immobilization to prevent lead displacement after pacemaker/implantable cardioverter-defibrillator implantation. *Baylor Univ Med Cent Proc*, 2009; 22: 3–6.
 107. Niebauer J., Borjesson M., Carre F. et al. Recommendation for participation in competitive sports of athletes with arterial hypertension: a position statement from sports cardiology section of the European Association of Preventive Cardiology (EAPC). *EHJ*, 2018; 39: 364–367.
 108. Novomeský F. *Potápěčská medicína*. Osveta 2013. Martin.
 109. Novotný J., Šebera M., Novotná M. et al. *Kapitoly sportovní medicíny*. Dostupné na www.fsps.muni.cz/kapitolysportovnimediciny
 110. Parsons J. P., Hallstrand T. S., Mastronarde J. G. et al. An official American Thoracic Society clinical practice guideline: exercise-induced bronchoconstriction. *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine*, 2013; 187: 1016–27.
 111. Pařízková J., Lisá L. et al. *Obezita v dětství a dospívání: terapie a prevence*. Galén, Karolinum 2007. Praha.
 112. Pařízková J., Maffeis C., Poskitt E. M. E. Management through activity. In Walter B. *Child and Adolescent Obesity: Causes and Consequences, Prevention and Management*. Cambridge University Press 2002. West Nyack, USA.
 113. Pastucha, D. *Rehabilitace po infarktu myokardu*. GEOPRINT, s. r. o. Státní zdravotní ústav 2007. Praha.
 114. Pastucha D., Talafa V., Malincikova J. et al. Obesity, hypertension and insulin resistance in Childhood – a pilot study. *Biomed Pap Med Fac Univ Palacky Olomouc Czech Rep* 2010; 154: 77–82.
 115. Pastucha D., Ripplová D., Vávrová P. et al. Management v prevenci a terapii dětské obezity. *Profese on line*, 2010; 3: 175–184.
 116. Pastucha D., Sovová E., Malinčíková J. Přínos nových doporučení pro hodnocení 12svodového elektrokardiogramu u sportovců pro praktické lékaře. *Praktický lékař*, 2010; 90: 515–519.
 117. Pastucha D., Sovová E., Malinčíková J. et al. Pohybové aktivity jako součást prevence kardiovaskulárních onemocnění v ordinaci praktického lékaře. *Praktický lékař*, 2010; 90: 467–470.
 118. Pastucha D., Malinčíková J., Tichá R. Rizika sportovní aktivity v dětském věku. *Pediatric pro praxi*, 2010; 11(4): 251–254.
 119. Pastucha D., Malinčíková J., Tichá R. et al. Efekt pohybové aktivity v terapii dětské obezity. *Medicina sportiva Bohemica et Slovaca*, 2010; 19: 85–93.

120. Pastucha D., Sovová E., Malinčíková J. et al. *Tělovýchovné lékařství*, 2011. Nakladatelství UP. Olomouc.
121. Pastucha D. a kol. *Tělovýchovné lékařství. Vybrané kapitoly*. Grada 2014. Praha.
122. Pedersen B. K., Saltin P. Exercise as medicine: evidence for prescribing exercise as therapy in 26 different chronic diseases. *Scand J Med Sci Sports*, 2015; 25: 1–72.
123. Pelliccia A., Di Paolo F. M., Maron B. J. Bethesda conference 36 and the European society of cardiology consensus recommendation. Revised. *JACC*, 2008; 358: 152–161.
124. Peroni D. G., Piacentini G. L., Ressa M. et al. Time efficacy of a single dose of montelukast on exercise-induced asthma in children. *Pediatric allergy and immunology: official publication of the European Society of Pediatric Allergy and Immunology* 2002; 13: 434–7.
125. Piepoli M. F., Corra U., Benzer W. et al. Secondary prevention through cardiac rehabilitation: physical activity counselling and exercise training. *Eur Heart J*, 2010; 31: 1967–1974.
126. Piepoli M. F., Conraads V., Corra U. et al. Exercise training in heart failure: from theory to practice. A consensus document of the Heart Failure Association and the European Association for Cardiovascular Prevention and Rehabilitation. *Eur J Heart Fail*, 2011; 13: 347–357.
127. Piepoli M. F., Conraads V., Corrà U. et al. Exercise training in heart failure: from theory to practice. A consensus document of the Heart Failure Association and the European Association for Cardiovascular Prevention and Rehabilitation. *Eur J Heart Fail*, 2011; 13: 347–57.
128. Piepoli M. F., Corrà U., Adamopoulos S. et al. Secondary prevention in the clinical management of patients with cardiovascular diseases. Core components, standards and outcome measures for referral and delivery: a policy statement from the cardiac rehabilitation section of the European Association for Cardiovascular Prevention & Rehabilitation. Endorsed by the Committee for Practice Guidelines of the European Society of Cardiology. *Eur J Prev Cardiol*, 2014; 21: 664–81.
129. Piepoli M. F., Hoes A. W., Agewall S. et al. 2016 European Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice. The Sixth Joint Task Force of the ESC and other Societies on cardiovascular disease prevention in clinical practice. *Eur Heart J Advance Access*, published May 23, 2016.
130. Placheta Z., Siegelová J., Štejfá M. a kol. *Zátěžová diagnostika v ambulanci a klinické praxi*. Grada Publishing 1999. Praha.
131. Poděbradská R. *Komplexní kineziologický rozbor*. Grada 2018. Praha.
132. Price O. J., Ansley L., Menzies-Gow A. et al. Airway dysfunction in elite athletes—an occupational lung disease? *Allergy*, 2013; 68: 1343–52.
133. Priori S. G., Blomström-Lundqvist C., Mazzanti A., et al; ESC Scientific Document Group. 2015 ESC Guidelines for the management of patients with ventricular arrhythmias and the prevention of sudden cardiac death: The Task Force for the Management of Patients with Ventricular Arrhythmias and the Prevention of Sudden Cardiac Death of the European Society of Cardiology (ESC). Endorsed by: Association for European Paediatric and Congenital Cardiology (AEPC). *Eur Heart J*, 2015; 36: 2793–2867.
134. Přidalová M., Riegerová J., Dostálová I. An analysis of the supporting-motoric system in male and female students of the University of Defence in Brno. *New Medicine*, 2007; 11(3): 59–67.
135. Přidalová M., Riegerová J. *Funkční anatomie II*. Hanex 2009. Praha.
136. Přidalová M., Riegerová J. *Funkční anatomie I*. Hanex 2009. Praha.
137. Ramsdale D. R., Rao A. *Cardiac Pacing and Device Therapy*. Springer Science & Business Media 2012. Berlin.
138. Randolph C. Exercise-induced bronchospasm in children. *Clinic Rev Allerg Immunol*, 2008; 34: 205–16.
139. Riegerová J., Přidalová M., Ulbrichová M. *Aplikace fyzické antropologie v tělesné výchově a sportu*. Hanex 2006. Olomouc.
140. Rissanen V., Romo M., Siltanen P. Prehospital sudden death from ischaemic heart disease. A postmortem study. *Br Heart J*, 1978; 40: 1025–33.

141. Rognmo Ø., Moholdt T., Bakken H. et al. Cardiovascular risk of high- versus moderate-intensity aerobic exercise in coronary heart disease patients. *Circulation*, 2012; 126: 1436–1440.
142. Roubík R. *Moderní výživa ve fitness a silových sportech*. Erasport 2018. Praha.
143. Ross A., Myers J., Guazzi M. The future of aerobic exercise testing in clinical practice: is it the ultimate vital sign? *Future Cardiology*, 2010; 6: 325–342.
144. Ross R., Blair S. N., Arena R., et al. Importance of Assessing Cardiorespiratory Fitness in Clinical Practice: A Case for Fitness as a Clinical Vital Sign: A Scientific Statement From the American Heart Association. *Circulation*, 2016; 134: e653–e699. Epub 2016 Nov 21.
145. Rundell K. W., Spiering B. A., Evans T. M. et al. Baseline lung function, exercise-induced bronchoconstriction, and asthma-like symptoms in elite women ice hockey players. *Medicine and Science in Sports and Exercise*, 2004; 36: 405–10.
146. Rydlo M., Homza M., Kodajová M. et al. Vrozené kardiovaskulární choroby a náhlá smrt při sportu. *Med Sport Boh Slov*, 2010; 19: 126–135.
147. Sovová E., Hřčková Y., Marečková J. et al. *Hypertenze pro praxi pro lékaře, studenty, sestry, pacienty*. Univerzita Palackého 2008. Olomouc.
148. Sovová E., Nakládalová M., Fialová J. et al. Projekt primární prevence kardiovaskulárních onemocnění- projekt Olomouc. *Praktický lékař*, 2004; 84: 472–475.
149. Sovová E., Kaletová M., Nakládalová M. et al. Vliv cílené intervence na výskyt rizikových faktorů kardiovaskulárních onemocnění u zdravotnických zaměstnanců. *Vnitřní lékařství*, 2006; 5: 21–25.
150. Sovová E., Zapletalová B., Jakubalová S. et al. Praktické naplňování triády Znalosti- postoje- chování v prevenci kardiovaskulárních onemocnění: Světový den srdce v Olomouci. *Cor Vasa* 2007; 49: Kardio: 319.
151. Sovová E. Nutriční doplňky v kardiologii. Které máme svým pacientům doporučit? *Praktický lékař*, 2007; 87: 391–394.
152. Sovová E. Úloha rostlinných sterolů a omega 3 polynenasycených mastných kyselin v prevenci kardiovaskulárních onemocnění. *Praktický lékař*, 2008; 88: 446–450.
153. Sovová E., Sova M. Potravní doplňky v klinické praxi. *Med Pro Praxi*, 2009; 6: 77–81.
154. Sovová E. a kolektiv. *100+1 otázek a odpovědí o prevenci nejčastějších onemocnění*. Grada Publishing 2006. Praha.
155. Sovová E., Zapletalová B., Cipryanová H. *100+1 otázek a odpovědí o chůzi nejen nordické*. Grada Publishing 2008. Praha.
156. Sovová E., Novotný M., Malinčíková J. et al. Kardiorespirační zdatnost u české populace – je čas na novou populační studii? *MSBS*, 2019; 28: 70–77.
157. Sovova M., Sovova E., Ghazal A. et al. Is the populations cardiorespiratory fitness really declining? *CEJPH*. Přijato k tisku.
158. Sovová M. Nové vzorce pro výpočet maximální spotřeby kyslíku při zátěžových testech podle registru FRIEND. *Kardiol Rev Int Med*, 2020; 22: 24–26.
159. Sovová M., Sovová E., Moravcová K. et al. Jak hodnotit EKG u sportovce podle mezinárodních doporučení. *Practicus*, 2020; 2: 9–14.
160. Spooner C. H., Spooner G. R., Rowe B. H. Mast-cell stabilising agents to prevent exercise-induced bronchoconstriction. *The Cochrane database of systematic reviews*. 2003: Cd002307.
161. Stejskal P. *Proč a jak se zdravě hýbat*. Presstempus 2004. Břeclav.
162. Šebej F. *Strečing*. Šport 2001. Bratislava.
163. Špringrová Palaščíková I. *Akrální koaktivační terapie*. Rehaspring 2011. Praha.
164. Špringrová Palaščíková I. *Funkce – diagnostika – terapie hlubokého stabilizačního systému*. Rehaspring 2012. Praha.
165. Štilec M. *Program aktivního stylu života pro seniory*. Portál 2004. Praha.
166. Talbott E., Kuller L. H., Detre K., et al. Biologic and psychosocial risk factors of sudden death form coronary disease. *Am J Cardiol*, 1977; 39: 858–64.

167. Talbott E., Kuller L. H., Perper J. et al. Sudden unexpected death in women: biologic and psychosocial origins. *Am J Epidemiol*, 1981; 114: 671–82.
168. Taylor R. S., Brown A., Ebrahim S. et al. Exercise-based rehabilitation for patients with coronary heart disease: systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials. *Am J Med*, 2004; 116: 682–92.
169. Véle F. *Kineziologie: přehled klinické kineziologie a patokineziologie pro diagnostiku a terapii poruch pohybové soustavy*. Triton 2006. Praha.
170. Vignerová J., Riedlová J., Bláha P. et al. 6. Celostátní antropologický výzkum dětí a mládeže 2001, Česká republika. PŘF UK v Praze a SZÚ 2006. Praha
171. Vilikus Z. a kol. *Výživa sportovců a sportovní výkon*. Karolinum 2012. Praha.
172. Vyhláška 391/2013 Vyhláška o zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu
173. WADA 2011. <http://www.wada-ama.org/en/Science-Medicine/Science-topics/Gene-Doping/>
174. Weiler J. M., Anderson S. D., Randolph C. et al. Pathogenesis, prevalence, diagnosis, and management of exercise-induced bronchoconstriction: a practice parameter. *Annals of allergy, asthma & immunology: official publication of the American College of Allergy, Asthma, & Immunology*, 2010; 105(6 Suppl): S1–47.
175. Wenzel S. E. Asthma: defining of the persistent adult phenotypes. *Lancet*, 2006; 368: 804–13.
176. Widimský J., Lefflerová K. *Zátěžové EKG testy v kardiologii*. Triton 2000. Praha.
177. Williams A. G., Rayson M. P., Jubb M. et al. Physiology: The ACE gene and muscle performance. *Nature*, 2000; 403: 614. doi: 10.1038/35001141
178. Wilmore J. H., Costill D., Kenney W. L. *Physiology of Sport and Exercise*. Champaign (USA). *Human Kinetics*, 2008. USA.
179. Winzer E. B., Woitek F., Linke A. Physical activity in the prevention and treatment of coronary artery disease. *J Am Heart Assoc*, 2018; 7: e 007725 DOI: 10.1161/JAHA.117.007725
180. WHO. Why move for health. [cit. 17. 6. 2010] dostupný na: <http://www.who.int/moveforhealth/en/>
181. Wood A. M., Kaptoge S., Butterworth A. S. et al. Risk thresholds for alcohol consumption: combined analysis of individual-participant data for 599 912 current drinkers in 83 prospective studies. *Lancet*, 2018; 391: 1513–1523.
182. World Anti-Doping Agency. *The World Anti-Doping Code, International Standard 2019*.
183. Wu N., Bredin S. S. D., Guan Y. et al. Cardiovascular Health Benefits of Exercise Training in Persons Living with Type 1 Diabetes: A Systematic Review and Meta-Analysis. *J Clin Med*, 2019; 8(2). pii: E253. doi: 10.3390/jcm8020253.
184. www.antidoping.cz/documents/kodex_2019_zakazane_latky_a_metody.pdf
185. www.antidoping.cz/cs/co-je-to-doping
186. www.kardio-cz.cz/data/upload/Pohybova_a_sportovni_aktivita_u_dti_a_mladistvych_s_kardiovaskularnim_onemocnim.pdf
187. www.mzcr.cz/Legislativa/dokumenty/zdravotni-sluzby_6102_1786_11.htm
188. Zaffagnini S., Dejour D. *Patellofemoral Pain, Instability and Arthritis*. Springer 2010. Berlin.
189. Zeman P. a kol. *Artrioskopie kyčelního kloubu*. Maxdorf Jessenius 2017. Praha.
190. Zeman V. *Adaptace na chlad u člověka*. Galén 2006. Praha.